

Chemări la Hristos - Rufe zu Christus

Nr. 90, Iunie 2018

90. Ausgabe, Juni 2018

CUVÂNT PASTORAL de RUSALII

Rusaliile sunt marea sărbătoare a Pogorării Duhului Sfânt peste Sfinții Apostoli, eveniment întâmplat la 50 de zile după Învierea Mântuitorului Iisus Hristos, respectiv 10 zile după Înălțarea Sa la cer. E vorba de un eveniment extraordinar, care lasă să se vadă puterea lucrătoare, dătătoare de viață, însuflețitoare, a Duhului Sfânt în viața omului și a creației. După Înălțarea la cer a Domnului Hristos, ucenicii rămăseseră singuri, erau frământați de întrebări, neștiind ce să facă în continuare.

Viața împreună cu Domnul Hristos, timp de trei ani îi marcase în profunzime. Nu se mai puteau întoarce acum la îndeletnicirile de dinainte de chemarea Mântuitorului, dar nici nu aveau curajul să iasă la propovăduire, deoarece mărturisirea lui Iisus și a Învierii lui din morți le-ar fi pus viața în pericol.

În această stare sufletească de frică și de îndoială a ucenicilor, în ziua Cincizecimii, „din cer, fără de veste, s-a făcut un vuiet, ca de suflare de vânt ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau ei. Și li s-au arătat, împărțite, limbi ca de foc și au șezut pe fiecare dintre ei. Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi.” (Fapte 2, 2-3). Sub impulsul puterii dătătoare de viață a Duhului Sfânt, în Apostoli s-a produs o schimbare majoră. Ei, cei mai înainte fricoși, plini de îndoieli și nesiguranță, acum, însuflețiți de puterea Duhului, vorbesc în limbi, propovăduiesc cu putere și curaj, fiind în stare să meargă pentru adevărul propovăduirii până la jertfirea de sine. Simplitatea lor de mai înainte este înlocuită acum de o înțelepciune dătătoare de sens pentru viața lor și a celor cărora li se adresează. Învățătura lor despre iubirea dumnezeiască, despre Învierea lui Hristos și învierea tuturor oamenilor, a avut forța de a

convinge oamenii din Asia, Europa și Africa, apoi din întreaga lume.

De peste 2000 de ani această învățătură a format etosul, modul de viață al creștinilor din întreaga lume. Cu învățătura creștină s-a plămădit și poporul român. Creștinismul a dat înaintașilor noștri înțelepciunea și puterea să formeze în spațiul lor de viață o civilizație pe care au apărut-o adeseori cu sacrificiul suprem, pentru a o transmite mai departe urmașilor lor, deci și nouă și celor care vor veni după noi. Acestea ne-au plămădit ființa națională și i-au determinat pe înaintașii noștri ca, acum 100 de ani să lupte pentru a fi împreună, frați în granițele aceleiași țări.

Din păcate, în ultima vreme, etosul creștin este tot mai contestat în spațiul occidental, care-și neagă astfel originea și propria identitate, periclitându-și viitorul și existența. Acest duh de contestare și negare a Creștinismului își trimite tot mai mult umbra și asupra noastră. Ca să-i rezistăm trebuie să ne

lăsăm însuflați continuu de puterea Duhului Sfânt, dătător de viață, de putere și de curaj. Prăznuirea venirii Duhului Sfânt asupra Apostolilor Domnului este pentru noi o sărbătoare în care ne rugăm ca Duhul Sfânt să se pogoare și asupra noastră, însuflețindu-ne și călăuzindu-ne pașii pe drumul cel bun, în ciuda tuturor greutăților și provocărilor care vin asupra noastră. Umplerea noastră de viață, de putere și de darurile Sfântului Duh trebuie să fie și dorința și năzuința noastră de zi cu zi. „Dobândește Duhul Sfânt și mii de oameni se vor mântui în jurul tău.”, spunea Sf. Serafim de Sarov.

Iubiți credincioși, însuflețiți de dorința de a zidi lui Dumnezeu casă pentru noi și pentru urmașii noștri, am început încă din anul 2009 proiectul zidirii unui Așezământ Bisericesc, cuprinzând o biserică, o mănăstire și un centru

SFINȚI ROMÂNI TRECUȚI ȘI ÎN CALENDARUL BISERICILOR ORTODOXE SURORI

În data de 24 martie 2017, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a transmis o scrisoare tuturor Întâistătorilor de Biserici Ortodoxe surori prin care aducea la cunoștință canonizările făcute de Biserica Ortodoxă Română în perioada 1950-2017 și propunea introducerea unora dintre aceștia în calendarele locale.

Biserica Poloniei a fost prima Biserică Ortodoxă Autocefală care a răspuns pozitiv propunerii Patriarhiei Române de a introduce sfinți români în calendarul bisericesc local. În cadrul ședinței de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe a Poloniei din data de 16 mai 2017, ierarhii polonezi au decis trecerea în calendarul local a peste patruzeci de sfinți români.

În cadrul ședinței de lucru din 7 martie 2018 de la Mănăstirea Danilov din Moscova, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse a aprobat propunerea Mitropolitului Ilarion de Volokolamsk, președintele Departamentului pentru Relații Bisericești Externe al Patriarhiei Moscovei, de introducere în calendarul local a unor sfinți canonizați de Biserica Ortodoxă Română în perioada 1950-2017.

- Sfântul Cuvios Dionisie cel Smerit (1/14 septembrie);
- Sfântul Cuvios Daniil Sihastrul (18/31 decembrie);
- Sfântul Domnitor Neagoe Basarab (26 septembrie/9 octombrie);
- Sfântul Ierarh Simeon Ștefan, Mitropolitul Transilvaniei (24 aprilie/7 mai);
- Sfântul Ierarh Varlaam, Mitropolitul Moldovei (30 august/12 septembrie);
- Sfânta Cuvioasă Teodora de la Sihla (7/20 august);
- Sfântul Domnitor Martir Constantin Brâncoveanu (16/29 august);
- Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul, Mitropolitul Țării Românești (27 septembrie/10 octombrie);
- Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica (11/24 aprilie).

În calendarul Bisericii Ortodoxe Române se regăsesc mai mulți sfinți importanți pentru ortodoxia slavă, iar ultima sfântă rusă a cărei cinstitie a fost generalizată în România prin decizie sinodală este Sfânta Cuvioasă Matrona din Moscova.

comunitar-parohial în orașul München. Este vorba de un demers extrem de important pentru cultivarea identității creștin-ortodoxe românești în sufletele noastre, dar mai ales ale copiilor care se nasc și cresc aici în Occident și care nu vor putea înțelege propria lor identitate ortodoxă spre a o iubi și asuma dacă nu văd expresia frumoasă a acestei identități. Așezământul din München este proiectat astfel încât să oglindească duhul și trăirea ortodoxă românească.

Frumusețea și valoarea acestui Așezământ fac costisitoare realizarea lui, mai ales că este așezat în orașul München, un oraș extrem de scump.

Din luna noiembrie 2017 s-au început lucrările de construcție, care avansează într-un ritm susținut, cu respectul normelor de calitate. Construcția va trebui finalizată până la sfârșitul anului viitor, conform convenției contractuale. În lunile următoare, având în vedere că sunt luni de vară și se poate lucra mult, vom avea de făcut plăți în valoare de aproximativ un milion de Euro. De aceea facem un apel de suflet către toți preoții și credincioșii noștri ca să susțină această lucrare binecuvântată. Orice donație este bineprimită. Cei care au posibilitatea să doneze sume mai mari, vor fi trecuți în rândul ctitorilor și pomeniți cât va dăinui biserica. Desigur Dumnezeu caută la inima noastră și răsplătește orice facere de bine. Vă îndemnăm de asemenea să faceți cunoscut proiectul cât mai multora. Informații despre proiect găsiți pe pagina de internet a Centrului Bisericesc din München, <http://www.cbrom.de/>, iar informații de ultimă oră pe paginile de Facebook: www.facebook.com/cbrom.de/ și <https://www.facebook.com/episcopsofian/> Referitor la modul de donare, părinții parohi au informațiile necesare pe care vi le pot pune la dispoziție. Le găsiți și pe pagina Centrului Bisericesc. Ne sunt de folos atât donațiile ocazionale, dar și donațiile lunare programate (Dauerauftrag sau SEPA-Lastschrift).

În acest an al Centenarului Marii Uniri, avem ocazia să arătăm că suntem urmași vrednici ai înaintașilor noștri, făcând ceva pentru noi, ca popor român și creștin și, mai ales, pentru cei care vor veni după noi. Să încercăm să ne folosim de această oportunitate și să n-o lăsăm să treacă pe lângă noi. Binecuvântarea lui Dumnezeu vine asupra noastră pe măsura dorinței, râvnei și efortului pe care-l facem pentru orice lucru bun.

Ne rugăm ca Duhul Sfânt să se pogoare asupra noastră, să ne lumineze și să ne întărească!

Binecuvântarea Domnului să fie cu noi cu toți!

Mitropolitul Serafim și Episcopul-vicar Sofian Brașoveanu

De asemenea, în calendarul patriarhal al Bisericii Ruse sunt consemnate sărbătorile a peste cincizeci de sfinți străromâni sau români, la care se vor adăuga cele nouă zile de pomenire a domnitorilor, ierarhilor și cuvioșilor români cu viață sfântă.

<http://basilica.ro/noua-sfinti-romani-au-fost-introdusi-in-calendarul-biserici-ortodoxe-ruse/> (9.03.18)

DESPRE MOȘUL GHEORGHE sau SFÂNTUL PELERIN*

Sorin PREDA

Îmi plac bătrânii simpli și tăcuți. Îmi place să le stau în preajmă, să le simt hainele mirosind a iarnă, a mere coapte și a gutui ținute pe dulap. Îmi place să-i ascult și să le admir mâinile sătule de atâta muncă - mâini blajine; mâini de sfinți. Nu mă mai satur să-i privesc, gândind că, fără ei, lumea ar fi de două ori mai mică și mai săracă. Nu mă mai satur să le dau binețe, să le intru în casă, să mă așez pe laviță și să aștept. Lângă ei, orice așteptare e cu folos. Chiar și tăcerea lor spune ceva - o tăcere din care poate ieși, la un moment dat, o vorbă în stare să despice lumea; să o clatine din temelii.

Nu sunt nici mulți, nici puțini. Sunt doar aleși, ca înțelepții de pe vârful Athonului, care nu se cunosc între ei și nu schimbă niciodată mistica cifrei de 7, așteptând doar ca, atunci când moare unul, imediat să îi ia locul altcineva. Degeaba căutăm un cuvânt care să li se potrivească. Bătrânii nu sunt nicicum. Stau în cămăruța lor mereu curată, privesc pe fereastră și cugetă. Stau și așteaptă să mergem după ei, să-i căutăm și, la nevoie, să le cerem sfatul, așa cum a făcut părintele Cleopa cu avva Paisie Olaru, înainte de a accepta greaua povară a stăreției, iar bătrânul a răspuns înțelept, cu o simplitate de început de lume: „Dragul tatei, să fii ca și cum n-ai da și ca și cum n-ai lua! *Nu te bucura când te-or pune și nu te supăra când te-or scoate! Fă ascultare și lasă-te întru toate în voia lui Dumnezeu, că o să fie bine!*”

Bătrânii nu se mai grăbesc nicăieri. Bătrânii sunt niște oameni schimbați. Își schimbă felul și adâncimea gândului, așa cum își schimbă mersul, hrana și privirea, devenind tot mai eterici, mai spirituali. La un moment dat, ca luați de o pală de vânt, dispar. Trăiesc lângă noi, dar nu-i mai vedem. Ne vorbesc, dar nu mai avem răbdare să aflăm ce vor să spună. Le simțim cu adevărat prezența abia când pleacă dintre noi, când le descoperim cu mirare locul gol lăsat pe prispă. Abia atunci ne amintim întrebările pe care n-am mai apucat să le punem. Abia atunci observăm aura strălucitoare ce le înconjoară tâmpile și ne închinăm pios la amintirea lor, înțelegând, în sfârșit, că sfințenia e poruncă tuturor, și pentru a o obține, nu-ți trebuie nici haine de călugăr și nici hrană pustnicească.

Îți trebuie dragoste și zâmbet pentru toate, așa cum își amintea părintele Petroniu că era mama lui – „chip de sfântă în pervaz, slabă sărăcuța și cu lacrimi

în obraz”; bătrâna care, de câte ori întâlnea pe uliță o văduvă sau o femeie ceva mai în vârstă decât ea, nu se lăsa până nu-i săruta mâna cu evlavie, în semn de cinstire, măcar pentru anii și suferințele pe care le avea în plus față de ea. Părintele Stăniloae le spunea acestor oameni simpli și curați: „harismatici”, spre deosebire de părintele Nicolae Steinhardt, care îi numea „călugări ai pustniciei albe”. În capul listei, ca o confirmare că și oamenii obișnuiți pot fi sfinți, părintele Stăniloae îl pune pe Moș Gheorghe Lazăr - ciobanul duhovnic, mireanul cu tărie de stareț, oglinda curăției și a bunului simț țărănesc, la care venea până și marele monah Ioanichie Moroi, starețul de la Sihăstria. Venea să ceară sfat și să se lase certat, asemenea lui Paisie Olaru, care, locuind cu Moșul opt ani în pustinicia Râpei lui Coroi, de lângă mănăstirea Sihăstria, spunea: „Oricât m-am străduit, nu l-am putut în nimic ajunge din urmă. Acest bătrân cu plete retezate și albe m-a întrecut în toate - fie muncă, fie rugăciune”.

Călugării ciobani

Când citești cele scrise despre Moșul Gheorghe te cutremuri, gândindu-te că un om fără carte, un slujitor al oilor și vitelor necuvântătoare, a ajuns să uimească prin vorbele lui până și pe cei mai mari învățați ai vremii. Te cutremuri, descoperind un om care surâde ca un copil în singura fotografie ce-i mai păstrează înfățișarea, alături de doi călugări tineri. Moșul strălucește, indiferent lângă cine ar sta. Un om simplu și direct, ca un oftat scos din adâncul sufletului. Un mistic vizionar, care a pornit să-și caute originile credinței în Țara Sfântă, unde a decis cu legământ ca toată viața să meargă desculț și fără nimic pe cap.

Trebuie să fi fost un spectacol să-l vezi pe Moșul Gheorghe cum apărea în toiul iernii pe ulițele din Piatra Neamț, cu cojoacă pe umeri, desculț și cu aburi plutind deasupra creștetului său răvășit și cărunt, încă din fragedă tinerețe. Dormea într-o chilioară încropită în turla bisericii domnești a lui Ștefan cel Mare din Piatra Neamț. N-avea pat, n-avea pernă sau așternut și fugea cât putea de oameni, dar ei îl strâmtorau și-l sufocau cu problemele lor lumești, până ce bătrânul o lua la fugă spunând: „Mă iertați. Acu' mă grăbesc la drăguțele de catisme. Mă așteaptă la poartă și nu mai pot zăbovi“. Știa Psaltirea pe de rost. Știa Ceasurile și Sfânta Liturghie. Știa molitve și paraclise, rugăciuni de mulțumire și dezlegare, în orice situație. Nu avea nevoie de nici o carte. Purta cu el, în minte și în cămara inimii, toată teologia și tot scrisul acestei lumi. Avea în primul rând rugăciunea cea curată și făcătoare de sine. Rugăciunea sfinților și a monahilor înveșmântați în alb. *

Nici n-ai fi zis că venea direct din lume; că a fost cândva căsătorit și tată a cinci copii. Asemenea Apostolului Pavel pe drumul de la Emaus, Moșul Gheorghe s-a oprit din mers, năucit de un glas care l-a cutremurat din rărunchi, l-a preschimbât și l-a făcut să nu mai fie nici o clipă ceea ce a fost înainte. S-a trezit în schimb cu o putere grozavă și cu un gând fără oprire. S-a trezit mergând spre Țara Sfântă și, asemenea lui Badea Cârțan, a început să-și caute întemeierea, să calce pe urma pașilor lui Hristos și să se odihnească chiar la copacul sub care s-a odihnit Mântuitorul. La un moment dat, a ajuns la peștera Sfântului Xenofon, care tocmai hrănea un leu fioros, și Sfântul, slobozind fiara, s-a întors puțin supărat, spunându-i drept pe nume: „Da' greu ai ajuns Gheorghe“, după care îi va vorbi despre sfințenia vieții lui de pelerin, dar și despre faptul că nu va fi niciodată călugăr, locul lui fiind printre oameni. I-a mai spus și alte taine, îndemnându-l să se lase 40 de zile ispitit de diavol în pustie, după care Moșul Gheorghe s-a întors în țară cu totul schimbat.

Și-a lepădat păcatele asemenea bocancilor din picioare și a început a se preumbla cu tălpile goale prin târguri și mănăstiri, printre călugări și oameni, printre sfinți și păcătoși, grav bolnavi și fără nici o boală, neîncetând o clipă măcar să se roage și să facă minuni - cea mai duioasă din toate fiind atunci când, în una din zile, mergând cu trenul de la Pașcani la Roman și neavând bilet, controlorul l-a dat jos în ciuda tuturor rugămintilor celor din jur. Moșul nu a zis nimic, decât i-a binecuvântat pe toți și a pornit singur și desculț printre linii. Degeaba a mai încercat trenul să plece mai departe. Până nu a alergat controlorul după Moș Gheorghe, rugându-l cu cerul și pământul să suie din nou în vagon, trenul nu a mai vrut cu nici un chip să se urnească din loc.

Mare a fost Moșul. Pe unde trecea el, copiii lăsau joaca, vitele de pe câmp se opreau o clipă din păscut, iar câinii nu îl lătrau niciodată. Adeseori era însoțit de oameni ce mergeau în urma lui ascultând Psalmii, pe care el îi rostea permanent, fără oprire, până și în somn. Ardelean blând și cuminte, purtând în

inimă ceva din frumusețea curată a Șugagului natal și a Văii Sebeșului, Moșul Gheorghe Lazăr nu numai că a știut când o să moară (o zi de sărbătoare și de mare cumpănă pentru oameni - ziua de 15 august sau prima Sântămărie a Primului Război Mondial din 1916), dar a știut tot viitorul țării - și căderea imperiilor, și marile încercări ale poporului român, dimpreună cu martiriul Bisericii Ortodoxe și hăituirea monahilor binecredincioși. Chiar și după moarte a mai făcut o minune, când starețul de la mănăstirea Râșca a vrut să-i aducă osemintele de la Piatra Neamț, dar caii au refuzat să înainteze și, după mai multe încercări, au luat-o la goană fără veste, până s-au oprit cu moaștele Moșului drept în poarta mănăstirii Văratec - semn că acolo era locul menit, locul de odihnă. Acolo trebuia să rămână Moșu, cu amintirile lui, cu o Psaltire îngălbenită la căpătâi și, alături, o boată de cioban, mai frumoasă și mai strălucitoare decât orice cârjă arhierească, de mitropolit sau de patriarh.

Încet, tăcut și pe nesimțite, ne mor bătrânii. Se duc în raiul lor încărcat de flori, de liniște și multă duioșie. Pleacă sub privirile noastre grăbite și indiferente. De la un timp încoace, nu ne mai pasă că trăiesc sau nu printre noi și nici nu vrem să auzim măcar povestea ultimilor eremiți ai Bucovinei (Zinon, Nazarie sau Zosima), ascunși în munte încă din 1959, din vremea prigoanei comuniste. Nu ne mai impresionează bulgarul Dobrev, care a cerșit toată viața ca să ridice singur o catedrală la Sofia, cum nu ne mai uimește Moșul Gheorghe, cu întreaga lui călătorie inițiată la Ierusalim, iar de Ioan Lumânărică, cerșetorul îngropat în pridvorul bisericii ieșene Tâlpari, ca un mare ctitor domnesc, nici n-am auzit. Habar n-avem de Ioanichie Moroi - venit din lume și călugărit cu toată familia la Sihăstria. Parcă ne-am săturat să mai auzim de ciobani teologi, precum Cleopa și Paisie Olaru. De învățați și scriitori ce s-au nevoit tot restul vieții în chilia gândului și a contemplației dumnezeiești: Sandu Tudor, Nicolae Steinhardt, Zoe Dumitrescu Bușulenga. Ni se pare ciudat ca un biet preot să devină savant ca Dumitru Stăniloae, pictor, ca Arsenie Boca, sau muzician, precum Cucuzel, și greu acceptăm ca marele Iorga să aducă omagiu public unui analfabet ca Ioan de la Tutova, care, desculț și plin de zdrențe, umbla din sat în sat, din casă-n casă, pentru ca apoi să lase tot ce a strâns la poarta săracilor cu mulți copii.

Unul câte unul, bătrânii noștri dispar. Se retrag în tăcere și cu teamă să nu facă nimănuui supărare. Chiar și când trăiesc sub ochii noștri, nu-i mai vedem. Le simțim cu adevărat prezența abia când pleacă dintre noi, când le descoperim cu mirare locul gol lăsat pe prispă. Nici nu bănuim măcar că, așa singuri și neputincioși cum par, bătrânii sunt reazemul acestei lumi. Ei sunt sarea pământului. Ei dau vieții gust, înțelepciune și simplitate. Fără ei, am fi obligați să reinventăm la nesfârșit lumea. Să reținem mereu aceleași greșeli și păcate. Fără ei, am fi de două ori mai săraci, mai triști și lipsiți de speranță.

* Sf. Gheorghe pelerinul se pomenește în fiecare an pe 17 august. Proclamarea solemnă a

canonizării Sfântului Ierarh Iosif cel Milostiv, Mitropolitul Moldovei, și a Sfântului Gheorghe Pelerinul s-a făcut la Iași în perioada 24-25 martie 2018, de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și de mulți membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

„Pe podoaba Bisericii și a Neamțului laudă, pe nevoitorul cel mare și următorul sihaștrilor, pe Gheorghe, pelerinul lui Hristos și bine vestitorul harului, în cântări să-l cinstim credincioșii, strigându-i cu evlavie: Slavă Celui ce ți-a dat ție putere! Slavă Celui ce minunat te-a arătat! Slavă Celui ce lucrează prin tine minuni purea!” (Tropar).

MĂRTURII ÎNCRUCIȘATE. FAPTUL CREȘTIN ÎN ERA SMARTPHONE

Ce este și ce va fi cu creștinătatea europeană? Este Occidentul un deșert spiritual sau un labirint plin de comori? Ne putem salva ortodoxia în mileniul III sau nici măcar nu trebuie să ne temem de așa ceva? Sunt subiecte pe care cei doi vechi prieteni: Răzvan Bucuroiu și Teodor Baconschi le abordează fratern, chiar dacă, destul de des, au viziuni diferite. Însă prietenia în Hristos, pe care o afișează dezinvolt, nu lasă dialogul să alunece în polemică.

Iată un fragment dintr-un dialog viu și incitant, scăpărător prin inteligență și scormonitor prin problematică, publicat la Editura Lumea Credinței în acest an 2018.

DEZVRĂJIREA LUMII ȘI CORABIA NEBUNILOR

Teodor Baconschi – Spiritele conservatoare sunt realiste și moderate. Știu că natura umană căzută nu se ridică prin utopii societale, ci prin strădanii proprii, făcute la nivelul fiecărei persoane. Societatea e mai bună dacă eu și tu suntem mai buni, nu dacă-i aplicăm, de sus, prin lege sau prin constrângeri ideologice, un tipar de ameliorare. Virtutea forțată e stearpă și falsă. Ba chiar duce la sporirea viciului: te minți, îi minți și pe alții. Apoi, binele se vede, precum roada pomului.

Degeaba lucrează postmodernitatea la deconstrucții nihiliste. Zadarnic ne spune că totul e mit(ologie) și totul e relativ. Sigur, poți găsi situații ipotetice în care binele poate fi văzut și ca rău. Numai că aceste contexte sunt mereu abstracte. De pildă, comunismul: vrea egalitate, o impune cu forța, generând egalitate în mizerie morală și materială. Când vorbim despre persoane, binele e clar precum lumina zilei. Ai căzut, te ajut să te ridici. Sigur, vine dracul dialectician și ne spune că te-am ajutat doar ca să pun o poză pe Facebook și să mă laud cu ea. Și totuși, acel bine se dovedește ireductibil: te-ai ridicat pentru că ți-am dat mâna. S-ar putea să fi reușit asta și de unul singur. Dar mâna mea într-a ta a născut ceva nou: gestul solidarității, implicarea umană, ușurarea unei poveri. Chiar dacă am avut și o intenție impură, asta nu scade impactul punctual al binelui manifestat. Acum să vin la chestiunea abordată de tine: dansul valoric al generațiilor, i-aș zice. Prima observație: suntem destul

de bătrâni, istoricește, pentru a izola o schemă: fiecare generație se revoltă, reinventează lumea, neagă trecutul recent. Pare să fie o lege a umanității prinsă în timp.

La tinerețe, vrei totul, poți multe, sperii că vei realiza tot ce visezi. Vine apoi maturitatea, cu bemolii experienței vii, cu eșecurile etern umane, cu lecția realismului care, cum ziceam, te face să virezi spre o filozofie mai conservatoare. Scapi și de excesele tipice adolescenței și primei tinereți. Arată-mi o generație (din cele cunoscute, grație tiparului) care să nu fi intrat, cu notele sale specifice, în această dinamică! Feciorul tău face parte din generația frământată de problematica LGBT: o generație care, după nazism, comunism și relativa împotmolire a liberalismului occidental (căci istoria nu s-a sfârșit, așa cum credea Francis Fukuyama prin anii '90), vede peste tot discriminări și alimentează, respirând aerul timpului, o nouă formă de revoltă. E firesc, așa cum spuneam adineaori! Francezul spune: „Alungă firescul și va reveni în galop”. Prin urmare, trebuie să ne lăsăm copiii să-și mobileze intelectual și afectiv propriul culoar existențial și istoric. Să facă excese pe care să le modereze la maturitate. Să se simtă liberi, să-și pună „întrebările permanente” sub forma decisă de stilurile, modele, modelele și provocările timpului ce le va fi fost dat. Ai dreptate că am dezvrăjit lumea (e marca weberiană a modernității). Poate că ei îi vor regăsi misterul, frumusețea, vibrația încifrată... Chiar orice e posibil, deși suntem atât de fragili și trecători, sau tocmai de aceea. Ce-i drept, nu mai există consens axiologic: o veste proastă pentru democrație (care pe asta se sprijină). Pluralismul a dus la atomizare. Libertățile fără responsabilități aferente au provocat o explozie de subculturi, stiluri de viață divergente: se aude asta pe net, cutia de rezonanță a cacofoniei postmoderne. Numai că și asta va trece. *Numai chipul lui Dumnezeu din om nu va trece. Și copiii noștri vor ajunge – pe drumul lor – spre același centru simbolic.*

AM INTRAT ÎNTR-O ALTĂ EUROPĂ?

Răzvan Bucuroiu – Lumea a „evoluat”, dragă Doru, în sensul că nici Europa la care noi am suspinat de după Cortina de Fier nu mai era, nici pe departe, cea din anul 2007, anul integrării noastre în UE. Europa lui Brâncuși, a lui Enescu și Cioran, a Monicăi Lovinescu și a lui Virgil Gheorghiu, a Nicolei Valéry Grossu sau chiar a lui Paul Goma (după 1977) nu mai este, nici pe departe, ceea ce vedem noi astăzi. Paradigma gândirii și acțiunii europene este radical modificată. Bineînțeles că *acolo* ne era și ne este locul, desfid orice perspectivă antieuropeană *telle quelle*, însă văd că vobletele ideologiei neoliberale sunt mai profunde și mai disonante față de tradiția iudeo-creștină la care ne raportăm perpetuu, tocmai ca europeni convinși. Pur și simplu am intrat în altă Europă! Acest fapt este ușor de văzut, este lesne de înțeles! Nu este nici un „scenariu recurent”, nici o teorie a conspirației – *honni soit qui mal y pense!* Anatema celui care gândește răul a priori!

Nu stă în firea noastră hristică să vedem răul acolo unde nu e. Dar nici nu pot să nu observ manualele de educație *transgender* introduse în școli încă de la vârste fragede sau că CNN prezintă o familie de Moș Crăciuni în care Crăciunița (oricum, o bazaconie și chestia asta) este, de fapt, un alt bărbat – păros și negru pe deasupra; acesta ne este prezentat ca fiind ultimul *trend* al dezinhibării umane, eliberate de monotonia mentalului creștin tradițional. Formele astea derapate, schizoide, de unde vin? Ale cui sunt? Spre ce ne îndreptăm? Ți se pare că sunt anxios? Da, sunt. Și am motive întemeiate, nu crezi? Barem acum 30 de ani localizasem aproape chirurgical răul, știam care era sursa lui: o gândire strâmbă, potrivnică lui Dumnezeu de la A la Z. Dar acum? Tu știi să spui? Să pui degetul pe rană? Și nu, nu vreau în ruptul capului să părăsesc – fie și mental – Europa. Sunt sigur că își va reveni din acest coșmar ideologic, din această capcană de sensuri opuse în care singură și-a vârât capul...

TEAMA DE MODERNITATEA EUROPEANĂ

Teodor Baconschi – Dragul meu, eu am o altă teorie: nu eram foarte pregătiți pentru Europa. Suntem europeni, dar suntem și altfel. Nu am trăit sincronizați cu Occidentul decât de la 1848 încoace. Firește, Bizanțul era Imperiul Roman de Răsărit: câtă vreme l-am urmat, am fost în sinea Europei.

Dar *când* l-am urmat?

Când s-a desfășurat... Apoi, teologia sa politică a migrat la sârbi și ruși. Am intrat, prin Ortodoxie, pe orbita lumii slave. Asta, material vorbind, ne-a decalat major față de procesele istorice apusene. Și mai era și bariera Marii Schisme! Apoi, comunismul – cea mai bună continuare a revoluției sociale fasciste, cu aer ortodox, pusă la cale de generația legionară – ne-a reformat mental într-un etnocentrism izolaționist: se recicla, sub retorică bolșevică, mitul ancestral al autarhiei românești. Bref, n-am avut experiența luptei pentru libertate, ca în Occidentul modern. Și legendarul *interbelic* (cele două decenii de după Marea Unire) a fost, de fapt, o perioadă de dictaturi și violență politică (incluzând asasinatul). Comuniștii au zis că ne-au rupt de acea perioadă nefastă, dar au continuat-o.

Așa ne-a prins '89: neștiind, de câteva generații, ce înseamnă să crești, să te educi și să acționezi în libertate. De aceea, eu văd în antieuropeanismul unora dintre noi o reacție de repliere psihanalizabilă în găoacea națională. Un complex de inferioritate civilizațională travestit într-unul de superioritate morală: noi am păstrat virtuțile (care? Ale delațiunii, individualismului de supraviețuire, ale discordiei dirijate de sus?), în vreme ce ei, bogați și nemernici, opulenți și apostazi, s-au cufundat în vicii impardonabile. Or, nu e așa! Am trăit mulți ani în câteva țări occidentale, așa că am depășit starea românului mediu, care face *city break* și citește bloguri conspiraționiste. E drept, creștinismul s-a retras sub carapacea secularizării (pe care unii o văd ca produs organic al personalismului creștin, alții, ca deviere demonică, raționalist-iluministă). Dar nu-i mai puțin

drept că orice creștin apusean – acela care mai mărturisește Crezul – e complet liber să se manifeste ca atare. S-a mers prea departe cu separația Bisericii-Stat, dar nu e democrația, cum spune Pierre Manent, *organizarea unor separații* (între Stat și societatea civilă, între cele trei puteri ale Statului etc.)? Noi vedem Occidentul ca în secolul XIX. Nu mai e așa. Și Bisericele apusene s-au „aggiornat”, și Statul laic democratic a renunțat la nefastele lui campanii anticlericale. S-a ajuns la un echilibru pe care nu-l mai vedem ca atare, pentru că parcă *ne trebuie* o cauză pentru frica noastră de modernitatea europeană... După cum vezi, ne aflăm într-o ecuație cu prea multe necunoscute. Și atunci, eu zic așa: *Domnul Hristos e Regele Creației, Logosul divin, Stăpânul istoriei, singurul care-i știe răgazurile și ceasul. Să credem în pronie, să fim moderați și nuanțați, fără compromisuri metafizice, să nu disperăm, să lucrăm mărturisitor în colțul nostru modest.* Nu ajunge?

Din revista: Lumea monahilor 132 / 20 Iunie 2018, p. 49-51,
www.lumeacredintei.com

GEBET FÜR EUROPA

Kard. MARTINI (+2012)

Vater der Menschheit,
Herr der Geschichte.
Sieh auf diesen Kontinent,
dem du die Philosophen, die Gesetzgeber und
die Weisen gesandt hast,
Vorläufer des Glaubens an deinen Sohn, der
gestorben und wieder auferstanden ist.
Sieh auf diese Völker, denen das Evangelium
verkündet wurde, durch Petrus und durch Paulus,
durch die Propheten, durch die Mönche und die
Heiligen.
Sieh auf diese Regionen,
getränkt mit dem Blut der Märtyrer,
berührt durch die Stimme der Reformatoren.
Sieh auf diese Völker, durch vielerlei Bande
miteinander verbunden,
und getrennt durch den Hass und den Krieg.
Gib uns, dass wir uns einsetzen für ein Europa des
Geistes,
das nicht nur auf wirtschaftlichen Verträgen gegründet
ist,
sondern auch auf menschlichen und ewigen Werten:
Ein Europa, fähig zur Versöhnung, zwischen Völkern
und Kirchen,
bereit um den Fremden aufzunehmen, respektvoll
gegenüber jedweder Würde.
Gib uns, dass wir voll Vertrauen unsere Aufgabe
annehmen,
jenes Bündnis zwischen den Völkern zu unterstützen
und zu fördern,
durch das allen Kontinenten zuteilwerden soll
die Gerechtigkeit und das Brot, die Freiheit und der
Frieden.

PREOȚI ORTODOCȘI ROMÂNI în ARMATA AUSTRIACĂ până în 1918

Pr. Nicolae DURA

Prezența românilor care au trăit în Austria este o parte constitutivă a unei viețuiri comune de trei secole. Aceasta este strâns legată de istoria Monarhiei. Provinciile cu majoritate de populații românești au aparținut Imperiului habsburgic: Transilvania (1688-1867-1918), Oltenia (1718-1739), Banat (1718-1918) și Bucovina (1775-1918). În Viena și în împrejurimi au desfășurat activitatea mii și mii de soldați români, însoțiți de ofițeri și preoți militari de acasă: din Transilvania, din Banat sau din Bucovina. Până astăzi există mai multe cimitire cu mii de soldați români căzuți și înmormântați pe meleagurile actuale ale Austriei.

Până în primul deceniu al secolului al XIX-lea, preoții români militari au reprezentat o realitate mai rară în cadrul armatei austriece, dar din deceniul al treilea, acum aproape 200 de ani, au apărut schimbări semnificative pentru acordarea asistenței religioase a ortodocșilor și a greco-catolicilor din armata imperială. Potrivit unor decrete imperiale, devenea obligatoriu pentru soldați să participe cel puțin o dată pe lună la Sfânta Liturghie, iar dacă într-un regiment existau 1000 de soldați care aveau aceeași confesiune, aceștia aveau dreptul să primească la regiment un preot militar propriu, care să țină slujbe pentru ei. În aceste împrejurări, preoții români militari au început să devină o prezență constantă în spațiul vechii monarhii austriece și din 1868 monarhia austro-ungară. Prin asistența religioasă, pastorală și filantropică oferită de preoții militari s-a încercat să se facă față spaimelor, deznădejdii, suferinței sau dorului de casă. Potrivit Arhivelor de Război din Viena (Kriegsarchiv) existau în vremea primului război mondial peste 800.000 de soldați români (Ionela ZAHARIA, *Clerul militar român din Austro-Ungaria în marele război*, teză de doctorat, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de istorie și filosofie, Cluj-Napoca 2016). În această situație au fost recrutați preoți cu o educație superioară aleasă, cunoscători de limbi străine și buni oratori, au fost mobilizați pentru a păstori numărul mare de soldați de pe front, din spitale și din lagăre de prizonieri. Preoții militari aveau ca sarcină principală acordarea asistenței religioase (spoveditul și împărtășitul militarilor, binecuvântarea lor, serviciile liturgice din Duminici și zilele de sărbătoare, prohodirea și îngroparea celor căzuți în lupte, pomenirea lor) dar și acordarea primului ajutor răniților, precum și urmărirea condițiilor în care se pregătea hrana trupei și, mai ales, a bolnavilor (Adela VÎLCU, *Locul și rolul preoților militari în armata României. The role and place of military priests in the Romanian army*. în vol. Biserica și Armata-Slujire și Jertfă – Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei București 2006). Ei erau o prezență importantă alături de soldați și ofițeri, ei trebuiau să îmbine: curajul, înțelepciunea dar și înalta vocație sacerdotală și în condiții cu totul și cu totul deosebite.

Iată câteva nume ale preoților români care au activat o perioadă mai mare în armata imperială la Viena: Protopopul Sava Popovici-Săvoiu, Protosinghelul Prof. Dr. Virgil Ciobanu, Protopopul Pavel Boldea, Preotul Ilie Hociotă, iar pentru perioade mai scurte au fost și preoții: Ioan Dihn (1914-1915), Aurel Raica (1915-1916), Ioan Imbroane (1916), Victor Racoc (1916), Demeter Turanu (august-septembrie 1917), Paul Popa și Gheorghe Opreanu.

Protopopul Sava Popovici-Săvoiu (1818-1906) s-a născut, în urmă cu 200 de ani, la 11/23 octombrie 1818 în localitatea Râu Sadului în apropierea Sibiului. Între anii 1835-1837 tânărul Sava a urmat cursurile Școlii Grânicerești, apoi Școala Normală Catolică din Sibiu și din (1838) la Institutul Terezian din același oraș. A funcționat la Deva, ca învățător (1845-1849), prilej cu care a fost martor, a simțit și a observat direct desfășurarea revoluției din 1848-1850. În anul 1850 episcopul Andrei Șaguna l-a hirotonit preot și l-a ajutat să ocupe o funcție de preot militar în armata habsburgică (cf. Claudiu MUNTEANU, *Pe urmele Corifeilor Ardeleni din Comuna Sadu, Sibiu 2015*).

Despre acest preot militar de regiment, despre protopopul ortodox Sava Popovici-Săvoiu avem o mărturisire emoționantă: era „*un bătrân foarte respectabil, cu plete lungi și albe, un moș foarte simpatic de vreo 70 de ani, fost prin toate războaiele, în care Austria a trimis regimente românești... era o inimă bună, pioasă, românească, o inimă de aur*” (Iuliu MOISIL, *Viața studenților români din Viena în a doua jumătate a veacului al XIX-lea*, Amintiri, în Almanahul Parohiei Ortodoxe Române din Viena, APORV 1969, p. 54). Acesta slujea în Biserica garnizoanei din Viena.

Vreme de 23 de ani, în perioada 1875 -1897 a trăit la Viena. Având talent s-a dedicat picturii și sculpturii, fiind ales, în 1879, membru al societății vieneze de pictură „Albrecht Dürer”. El a fost un biograf a cărui operă descrie, probleme sociale, politice, economice, religioase, militare etc. din Transilvania și o parte a Europei (Polonia, Ungaria, Germania, Austria, Italia, Croația, Serbia ș.a.), evenimente pe care el însuși le-a trăit.

Preotul Sava Popovici-Săvoiu a murit la 16/29 Martie 1906, și a fost înmormântat în curtea vechii biserici a localității natale.

Protosinghelul Prof. Dr.

Virgil Ciobanu a văzut lumina zilei la Roșia Montană, în Munții Apuseni, la 10 februarie 1876. După absolvirea liceului Șaguna, din Brașov a studiat la Academia Teologică din Sibiu și apoi la Facultatea de teologie din Cernăuți, obținând doctoratul în Teologie. A studiat și medicina la Viena și Praga, obținând doctoratul. În anul 1905 se afla la Viena în calitate de preot militar, la cele două regimente românești din capitala imperiului.

Virgil Ciobanu venise de la Sibiu, oraș numit odinioară „mica Viena” (Dr. Nicolae MLADIN,

Mitropolitul Ardealului, *Biserica Ortodoxă Română și unitatea poporului*, în APORV, 1968, p. 39). El s-a impus printre românii dornici de a se aduna într-o comunitate ortodoxă română la Viena. A contribuit la închirierea și amenajarea spațiului, pentru o capelă în centrul Vienei, în Löwelstrasse 8, în Palatul Dietrichstein, în anul 1906. A slujit ca preot al capelei până în 21 februarie 1912. Reîntors în țară a intrat în învățământul medical universitar ajungând șef de lucrări la catedra de medicină legală de la Cluj (<http://ot.ubbcluj.ro/despre-noi/misiune-istoric/fosti-profesori> 22.04.2018).

A predat și la Academia teologică din Cluj, cursuri de Medicină pastorală, iar între 1954 și 1962 a predat aceeași disciplină la Facultatea de Teologie din București. În anul 1953 s-a închinoviat în Mănăstirea Hodoș-Bodrog, de lângă Arad. A adormit întru Domnul la 24 septembrie 1965 la Cluj, la înaintata vârstă de 89 de ani.

Protopopul Pavel Boldea (1862-1920) a fost

preot militar la Viena între anii 1898 și 1906, apoi a fost transferat la Sibiu, unde avea și un fiu ofițer. La venirea sa la Viena dispunea deja de o experiență frumoasă de preot militar la Sibiu și Budapesta. Acesta a reușit „cu devotament sfânt” să susțină lucrarea catehetică și românească organizată cu copiii românilor vienezi pe lângă capelă. „Capela din Viena a devenit în ultimii ani un centru important al Românilor aflători în Viena. Ea îngrijește nu numai de nevoile sufletești ale conaționalilor noștri, dar contribuie și la răspândirea culturii române, printre ai noștri” (N. MIȘU, Ministru Plenipotențiar al României la Viena, cf. Ic. Stavr. Coriolan BURACU, *Scrisoare despre protopop militar Pavel BOLDEA*. Arhiva parohială). A predat religia și limba română la 60 de copii, cinci ore pe săptămână.

Pr. Pavel Boldea era un bănațean foarte energic și demn. El a fost străbunicul renumitului critic literar și profesor Virgil Nemoianu (Ziarul „Învierea”, Timișoara 1 nov. 1995, p. 9). În timpul primului război mondial era conducătorul a 42 de preoți români transilvăneni care se aflau în armata austriacă. Și în 27 octombrie 1917 era pe front ca protopop militar.

Preot Ilie Hociotă, venit din Săliștea Sibiului, a slujit și în capela românească din Viena la Viena (12 aprilie 1914 – 1 decembrie 1914 și 25 decembrie 1916-1919). Săliștea a dat cărturari vestiți (11 membrii ai Academiei Române), dar și sfinți mucenici: pe preoții Ioan din Galeș, comuna Săliște, și Moise Măcinic din Sibiel și ciobanul Nicolae Oprea Miclăuș (Daniela Cârlea ȘONTICĂ, Locul din care izvorăsc academicieni și sfinți, Ziarul Lumina, 04 Aprilie 2008, <http://ziarullumina.ro/locul-din-care-izvorasc-academicieni-si-sfinti-59653.html> 29.04.2018). În martie 1919 preotul Hociotă „s-a strămutat la postul său nou din Orăștie”.

Acest preot a avut o soră Marina Hociotă (1896-1977), ce a devenit călugăriță în Mănăstirea Văratec cu numele Mina și a servit ca soră de caritate în ambele războaie mondiale. Această monahie vrednică și curajoasă a primit gradul de sublocotenent și a primit înalte decorații pentru devotamentul și slujirea ei. După 1945 s-a întors la Mănăstirea Văratec, cu conștiința împăcată: „Noi, călugărițele și călugării, ne-am pus în nesiguranța vieții... pentru țară și am slujit cu credință și am mers în război cu toată conștiința, în ajutorul răniților pentru care am muncit cu un sentiment sfânt, să le ajutăm în suferință... Ne-am împlinit datoria nu ca niște oameni, ci ca ostași ai Domnului și ai țării noastre, făcând ascultarea până la capăt, la terminarea războiului”. Ce frumoasă mărturisire și slujire.

Preoții ortodocși români și-au făcut datoria, pretutindeni unde au fost trimiși împreună cu soldații lor.

EUROPA: un DAR al CREȘTINISMULUI

Întâlnirea ATORG Nürnberg 5-7.10. 2018 cu Horia-Roman Patapievici

Întâlnirea Anuală ATORG Nürnberg 2018
 În perioada 5 – 7 octombrie 2018, Asociația Tinerilor Ortodocși Români din Germania (ATORG), cu binecuvântarea ÎPS Părinte Mitropolit Serafim, sub președinția PS Episcop Vicar Sofian Brașoveanu, vă invită la întâlnirea anuală cu tema

EUROPA: un dar al creștinismului

Conferențiar:
Horia-Roman Patapievici

Programul întâlnirii va cuprinde: conferință, grupe de discuții, momente de rugăciune și activități de recreere
 Înscrieri prin formular la secretar.atorg@gmail.com sau pe pagina www.atorg.de până la data de 1 septembrie 2018

Herodot din Halicarnas (484 - 425 î.Hr.) afirma că *Egiptul este un dar al Nilului*, un fluviu creator al uneia dintre cele mai importante civilizații din istorie. Tot astfel și *Europa este un dar al creștinismului* și totodată ea este *naturaliter* (prin natura sa) creștină, în opinia Domnului Patapievici. Și aceasta întrucât Europa, care a ajuns să întruchieze cu timpul și o idee, o mentalitate sau un spațiu politic, spiritual și cultural, este eminemant o excepție unică la nivel global, încorporând în propria sa identitate și civilizație excepția greacă, romană și cea iudeo-creștină, acestea formând practic geniul ei.

Prin urmare, Europa este un edificiu clădit pe trei coline, Acropole, Capitoliu și Golgota care angajează decisiv și destinul lumii. Filosoful român Constantin Noica afirma că „*Europa nu e numai sarea Terrei, este Terra însăși ... ea a educat și educă tot globul, după cum ea a descoperit restul lumii, iar nu restul lumii pe ea. [...] Europa începe la 325, cu Conciliul de la Niceea continuând cu alte șase reuniuni până în 787. Creștinismul e «religia religiilor» și Europa «cultura culturilor»*”.

Pe de altă parte, creștinismul nu a luat naștere în Europa, ci el a fost încastrat, altoit în contextul etnic european, cum este și cel românesc (sud-estic european), devenind vectorul real de unitate al acestui continent și matricea, rădăcina valorilor identitare culturale și religioase ale acestuia. Dacă în perioada modernității clasice Europa nu își renega încă *darul* ei, deci rădăcinile ei identitare creștine, în modernitatea recentă (postmodernitate), însă, ea practică o apostazie soft de tip suicidal, o *christofobie latentă* (Joseph Weiler), o ștrangulare continuă a rădăcinilor care au edificat-o și au purtat-o, refuzând în anul 2003 inclusiv termenii ei originari identitari de *creștin* și *creștinism* din chiar preambulul Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și din cea a Constituției europene, propunând totodată prin această atitudine și un *télos* (τέλος) și un *ethos* (ἔθος) civilizației și culturii noastre europene de *astăzi*, care după André Malraux, deși e „*cea mai puternică civilizație pe care a cunoscut-o omul, [...], poate distruge pământul; ea nu poate forma un adolescent*“. Se impun totuși câteva întrebări: Cum s-a ajuns la această stranie situație, cum a fost cu putință? Se va „descompune“ Europa, dacă nu își va *redescoperi* la timp *darul* care a generat-o? Se află Europa într-o stare de ură de sine, într-o negare de sine? Cum va reuși Europa să își redescopere filonul ei creștin, rădăcinile ei care au format-o? Care este și va fi aportul nostru al creștinilor, dar mai cu seama al creștinilor ortodocși? În ce măsură ar putea creștinismul bizantin ortodox să contribuie la redescoperirea valorilor pe care s-a edificat nominal Europa? În ce măsură ar putea exista un destin al creștinismului, fie el și cel ortodox, care să transceadă Europa? Care ar fi reacția adecvată a creștinilor la această stare de fapt? Se află creștinismul de astăzi din Europa într-o pură stare de devensivă instinctuală ca mijloc de supraviețuire, de retragere intensă în sfera privată, de autoghetizare?

Plecând de la aceste gânduri, dar și de la întrebările puse, dorim ca anul acesta să dezbatem tema sus enunțată alături de toți invitații și participanții ATORG Nürnberg 2018. De asemenea, pe lângă PS Episcop Vicar Sofian Brașoveanul, îl vom avea alături și pe Înaltpreasfințitul Părinte Serafim, Mitropolit al Germaniei, Europei Centrale și de Nord, gazda evenimentului nostru. Totodată sperăm să îl avem în mijlocul nostru și pe Pr. Prof. Daniel Benga, de la Institutul de Teologie Ortodoxă „Universitatea Ludwig-Maximilian” din München.

Vă așteptăm pe toți cu mare drag!

Înscrieri prin formular la secretar.atorg@gmail.com
sau www.atorg.de până la 1 septembrie 2018

MIHAI EMINESCU – UN OM PROFUND RELIGIOS*

Mihai Eminescu a cinstit Biserica Ortodoxă Română în care a fost botezat și pe care a numit-o „maica spirituală a neamului românesc”. Poetul a fost un om credincios, născut într-o familie evlavioasă,

crescut în spirit creștin-ortodox și iubind Biserica. A crescut într-o familie cu unsprezece copii, fiind al șaptelea dintre ei, și provenea pe linie maternă dintr-o familie care a dat Bisericii, mai mulți slujitori: șase monahi – patru monahii și doi călugări – iar tatăl său era fiul unui cântăreț bisericesc din localitatea suceveană Călinești.

În această familie, a învățat faptele credinței și a încercat să pătrundă tainele creației; s-a îndulcit de cuvintele rugăciunilor, ale oamenilor înțelepți, de lumina cărții pe care a descoperit-o timpuriu, a fost, așa cum mărturisea prietenul și colegul său de școală, academicianul de mai târziu Teodor V. Ștefanelli, cel mai bun elev la disciplina religie din clasa lui.

Copilul care iubea codrii, creația și înțelepciunea zăbovea adeseori în obștea mănăstirii Agafton, aflată nu prea departe de târgul Botoșanilor, acolo unde trei dintre mătușile lui erau monahiile Fevronia, Olimpiada și Sofia. Cea din urmă a murit de timpuriu. Eminescu a participat la înmormântarea călugărilor, văzând astfel cum erau îngropați aceștia, **fără sicriu, fără flamuri**. De aceea, poate, și-a dorit, după cum mărturisea într-una din poezii, să fie așezat sub flori de tei, să nu aibă sicriu bogat, ci să-i fie împletit *un pat din tinere ramuri*.

Către sfârșitul vieții, o altă mătușă a lui dinspre mamă a venit la mănăstirea Agafton dimpreună cu fiica ei, Xenia, devenind monahia Sofia, pomenindu-l adeseori pe Eminescu în rugăciuni și prin colive pe care le săvârșeau pentru iertarea păcatelor lui. Mătușa dinspre mamă, sora mai mică a Ralucăi Eminovici, luase numele de Sofia în locul celei care trecuse prea repede în lumea veșniciei. De asemenea, a avut doi unchi călugări: arhimandritul Iachint, care a fost pentru scurt timp starețul mănăstirii Coșula din ținutul Botoșanilor și apoi administrator la Seminarul Socola din Iași, și celălalt, monahul Calinic, pentru o vreme călugăr la mănăstirea Neamț și mai apoi la mănăstirea Secu, obști care au format mulți monahi iubitori de Hristos și de neam.

Într-o astfel de familie, cu bunicii dinspre tată care L-au lăudat toată viața pe Domnul prin cântarea la strană și cu multe rudeni care au slujit monahismul în așezămintele de altădată ale Moldovei, în obști mari și cu tradiții frumoase, Eminescu a învățat câte ceva din tainele credinței. Așa se face că, atunci când Titu Maiorescu a donat Academiei Române miile de pagini

de manuscrise pe care Eminescu le-a lăsat ca nepieritoare operă, s-au descoperit foarte multe cuvinte din Părinții Bisericii sau cuvinte scripturistice. Pe manuscrisul celei mai iubite opere eminesciene, poemul „Luceafărul”, s-au descoperit mai multe trimiteri la Evanghelia după Ioan, cum ar fi: „La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul”. De asemenea, într-un manuscris paterical de la Academia Română, s-a identificat prin anii '50 ai veacului trecut o însemnare a lui Eminescu, din vremea tinereții lui, în colecția ce a aparținut cândva mănăstirii Agafton. Însemnările certifică faptul că în numeroasele popasuri făcute la mănăstirea Agafton sau în alte locuri sfinte citea din cuvintele Scripturii, dar și din cuvintele înțelepte ale Părinților Bisericii.

La mănăstirea Putna, împreună cu alți importanți oameni ai culturii românești din perioada respectivă, scriitorii Vasile Alecsandri și Ioan Slavici, sau compozitorul Ciprian Porumbescu, a organizat o mare sărbătoare închinată domnitorului Ștefan cel Mare al Moldovei, pe atunci încă necanonizat, dar considerat sfânt de către oameni pentru faptele lui cele mari.

Inspirat de această învățătură creștină, de istoria României, de literatura universală și în special de cultura germană, Eminescu a creat o operă care îl îndrituiește să fie numit poetul nepereche și Luceafărul poeziei românești.

Acest supranume de Luceafăr al poeziei românești i-a fost dat de protosinghelul Miron Cristea, care i-a închinat o teză de doctorat la Universitatea din Budapesta, în care îl numește astfel pe creatorul de geniu Mihai Eminescu. Aceasta se întâmpla cu mulți ani înainte ca protosinghelul Miron Cristea să ajungă Episcop al Caransebeșului, apoi Mitropolit Primat la București și, în 1925, cel dintâi Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, până la moartea sa, în 1939.

MIHAI EMINESCU A AVUT O MARE CULTURĂ TEOLOGICĂ*

Daniela ȘONTICĂ

Tudor Nedelcea este autorul a 45 de cărți de eseistică și critică literară, dintre care 12 sunt dedicate operei și vieții lui Mihai Eminescu. Una dintre aceste cărți, intitulată „Eminescu și cugetarea sacră” și având pe coperta a patra o recomandare a vrednicului de pomenire Patriarh Teoctist Arăpașu (1915-2007), a ajuns la Vatican, la însuși Papa Ioan Paul al II-lea, grație căruia în ziarul oficial al Sfântului Scaun, L'Osservatore Romano, a apărut o fotografie a poetului național al României și era citat autorul cărții cu afirmația că Eminescu a fost primul european care a luat atitudine la cuvintele lui Friedrich Nietzsche, „Dumnezeu a murit...” și care a scris despre ce înseamnă „disparițiunea sentimentului religios într-un popor”. De asemenea, în timpul evenimentelor care se petreceau la Timișoara în 18 decembrie 1989, cu câteva zile înaintea celor de la București care au dus la

căderea regimului comunist, Papa Ioan Paul al II-lea a citit în Piața San Pietro din Roma, în limba română, poezia „Rugăciune” de Mihai Eminescu.

Mihai Eminescu, mai spune Tudor Nedelcea, a fost primul care a militat pentru o Catedrală a neamului românesc, și aceasta în articolele pe care le-a publicat în ziarul „Timpul” după Războiul de neam de la 1877-1878, scriind că trebuie făcut ceva pentru soldații care s-au întors de la Plevna fără un picior, fără o mână, și mai ales pentru cei care au murit ca eroi.

În manuscrisele lui, totalizând peste 15.000 de pagini și publicate în urmă cu câțiva ani în ediție facsimilată, grație academicianului Eugen Simion (n.1933), se găsesc „texte extraordinare despre Dumnezeu, necunoscute publicului larg”. El scrie că „Dumnezeu e unic”, că „Dumnezeu și Adevărul sunt același lucru”, că „nu se mișcă un fir de păr din capul omului fără știrea lui Dumnezeu” și multe astfel de lucruri, care arată că Eminescu a citit Biblia și i-a citit pe Sfinții Părinți, de unde concluzia lui Tudor Nedelcea că scriitorul „a avut o mare cultură teologică”.

*Fragmente din Ziarul Lumina al Patriarhiei Române, și Viața cultelor, din 15 ianuarie 2018.

POMENIREA POETULUI nostru MIHAI EMINESCU la VIENA

În ziua de 15 iunie 2018 – la împlinirea a 129 ani de la marea trecere într-o nemurire a nemuritorului nostru poet național – la statuia așezată în fața Bisericii ortodoxe române, Sf. Ap. Andrei, din Viena s-a făcut o pomenirea.

Mihai Eminescu a fost un mare apărător al Bisericii noastre strămoșești căreia i-a recunoscut și apreciat rolul important în dezvoltarea culturii și a limbii române. Cuvintele sale mișcătoare ajung până la noi, iată trei citate celebre, ale genialului Eminescu, în acest sens: „Cine-o combate pe ea (Biserica noastră) și riturile ei poate fi cosmopolit, socialist, nihilist, republican universal și orice i-o veni în minte, dar numai român nu e”.

„Biserica răsăriteană este de optsprezece sute de ani păstrătoarea elementului latin de lângă Dunăre”.

„Ea a stabilit și unificat limba noastră într-un mod atât de admirabil, încât suntem singurul popor fără dialecte propriu-zise; ea ne-a ferit de înghițirea prin poloni, unguri, tătari și turci, ea este încă astăzi

singura armă de apărare și singurul sprijin al milioanelor de români cari trăiesc dincolo de hotarele noastre” (M. Eminescu, Opere, vol. X, Ed. Academiei, București, 1989).

Pentru Mihai Eminescu s-a săvârșit o slujba de pomenire de către Preotul Nicolae DURA și au fost depuse coroane de flori din partea Ambasadei Române, a Asociației Mihai Eminesc din Viena și a delegațiilor sosite din Suceava și Baia Mare. Au participat: din partea E.S. Dl. Ambasador Bogdan MAZURU, Dl. Secretar Adrian ADAM, Harald TROCH, Membru în Parlamentul Austriei, D-na Irina CORNIȘTEANU, Director al Institutului Cultural Român din Viena, D-na Laura HANT, Președinta Asociației Mihai Eminesc din Viena, Dl. Gheorghe FLUTUR, Președintele Consiliului Județean Suceava, Dl. Doru DÂNCUȘ, Vicepreședinte al Consiliului Județean Maramureș, Dl. Consilier județean Gheorghe MARIAN ș.a.

Cu această prilej au fost oferite pentru Biserica noastră: Meritul Bucovinei, din partea Consiliului Județean Suceava și o frumoasă statuie din bronz cu Vasile LUCACIU, corifeu al Marii Uniri.

Rugăciune

de Mihai Eminescu

Nădejde și-ntărire
și zid de mântuire
pe tine câștigându-te,
îngenunchem rugându-te:
de chinuri ce ne bântuie,
Marie, tu ne mântuie!

O, Sfântă Marie!
Tu, maica durerilor,
regina tărilor,
tăria soliilor,
izvoru-ndurărilor
luceafăr al mărilor,
îndură-te, pleacă-te,
nădejdea corăbiei,
învingerea sabiei,
limanul sărmanilor
și soarele anilor,
balsamul răniților,
norocul iubiților,
o, dă-ne tărie,
Sfântă Marie!

Iisuse Hristoase,
de oameni iubitorule,
Mântuitorule,
izvor mântuirilor,
de acum și pururea
și-n vecii vecilor!

Rugăciune

de Mihai Eminescu

Crăiasă alegându-te
Îngenunchem rugându-te,
Înalță-ne, ne mântuie
Din valul ce ne bântuie:
Fii scut de întărire
Și zid de mântuire,
Privirea-ți adorată
Asupră-ne coboară,
O, maică prea curată,
Și pururea fecioară,
Marie!

Noi, ce din mila sfântului
Umbră facem pământului,
Rugămu-ne-ndurărilor,
Luceafărului mărilor;
Ascultă-a noastre plângeri,
Regină peste îngeri,
Din neguri te arată,
Lumină dulce clară,
O, maică prea curată
Și pururea fecioară,
Marie!

PRIMA SPOVEDANIE și ÎMPĂRTĂȘANIE FESTIVĂ

În Biserica Ortodoxă prima Împărtășanie (die erste Kommunion) se oferă în finalul săvârșirii Sfintei Taine a Botezului și a Mirungerii (Firmung) de aceea copiii noștri până la vârsta de șapte ani pot primi cât mai des Sf. Împărtășanie venind la Sf. Liturghie.

După câteva luni de pregătire, un grup de copii la vârsta de șapte ani, din Parohia Sf. Ap. Andrei din Viena sâmbătă sau Duminică 17 iunie s-au spovedit pentru prima oară. Este emoționant și formidabil să ne găsim timp și liniștire în familie și în biserică și să însoțim pe acești „îngerăși” întru devenirea lor. Și micuții oameni – pruncii cei care ne-au fost dați de Mântuitorul ca și modele de curăție pentru a dobândi raiul – au trebuință de a participa la acte festive. A fost o sărbătoare a lor, dar și a adulților. Copii au rostit rugăciuni și poezii religioase. Elevii au primit daruri de cărți religioase în limba română.

Alese mulțumiri celor care au contribuit la pregătirea și suținerea acestui moment: părinți, bunici, dar și d-șoarei Raluca CRĂCIUN, d-nei Prof. Alina DRIMUȘ și dirijorului Georgel POPA.

La sfârșitul Sf. Liturghii a fost rostită și rugăciune de mulțumire către DUMNEZEU pentru tot ajutorul dăruit elevilor în anul școlar ce se încheie.

Seit dem 25. Mai 2018 in Kraft: Die EU-Datenschutz-Grundverordnung „DSGVO“

Die besondere Beachtung der Privatsphäre bei der Verarbeitung persönlicher Daten ist ein wichtiges Anliegen. Persönliche Daten werden gemäß den Bestimmungen des Datenschutzgesetzes verwendet. Wir verwenden personenbezogene Informationen (Name, Geburtsdatum, Adresse, Telefonnummer) nur für die Rumänische Orthodoxe Kirchengemeinde zur Hl. Auferstehung in Österreich. Wir geben die Informationen ohne Ihr ausdrückliches Einverständnis nicht an Dritte weiter.

Ihre Kirchenbeitragsdaten (Name und Geburtsdatum) übermitteln wir aufgrund der Sonderausgabedatenübermittlungsverordnung des Bundes an das Bundesministerium für Finanzen. Pfarrblatt: „Chemări la Hristos – Rufe zu Christus“ schicken wir nur an Kirchenmitgliedern, die uns die Adresse gegeben haben.

ANUNȚURI:

Felicitări alese tuturor elevilor care au încheiat cu bine anul școlar 2017 – 2018!

În **8 septembrie, ora 11,30** vom organiza slujba de începere a noului an școlar 2018 – 2019 în Biserica Sf. Ap. Andrei, 11. Simmeringer Hauptstr. 161.

N.B. Vă rugăm să nu completați o hârtie de „abmelden“, în primele 5 zile de la începerea anului școlar, dacă doriți ca fiul sau fiica D-voastră să frecventeze orele de religie ortodoxă.

Sâmbătă 15.09, ora 12,30 vom săvârși o slujbă de pomenire la Crucea românească așezată de domnitorul Șerban Cantacuzino în urmă cu 335 de ani. 12. Viena, Betty-Rooseweg 3

Din septembrie vom continua cu organizarea și susținerea, la biserica noastră, a orelor de Limba română și Matematică după Sf. Liturghie duminicală în sala parohială. Cei interesați se pot anunța.

DOAMNE AJUTĂ!

RUFE zu CHRISTUS - Chemări la Hristos

Herausgeber: Rumänisch-orthodoxes Pfarramt

Biserici: WIEN 11. Simmeringer Hauptstr. 161;

15. Pouthong. 16

Tel. & Fax: 533.03.29; www.rumkirche.at

Capelă: 1010-WIEN, Löwelstraße 8/2

Pr. Dr. N. DURA, paroh, Tel. 0699/17 37 87 74

Pr. Dr. E. NUȚU, Tel. 0676/42 32 426;

Pr. Dr. I. MOGA, Tel. 0676/772 81 90;

P.b.b. Verlagspostamt 1014 Wien “GZ03Z034851 M”

**VACANȚĂ BINECUVÂNTATĂ, PLĂCUTĂ ȘI CU ALESE BUCURII
ALĂTURI DE TOȚI CEI DRAGI !
GESEGNETE UND ERHOLSAME SOMMERTAGE!**